

Bijlage bij brief 5426120/06/6

Uit: ontwerp-nota van toelichting bij ontwerp-Besluit inburgering (versie 6 juni 2006)

19.2 Administratieve lasten voor burgers

In de paragrafen 5.2 en 5.3 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Wet inburgering is aangegeven dat de inschatting van de administratieve lasten voor burgers en bedrijven in het nieuwe inburgeringsstelsel opgenomen zou worden in de nota van toelichting bij het Besluit inburgering. De uren en bedragen die in deze en de volgende paragraaf zijn opgenomen als administratieve lasten zijn de administratieve lasten die voortvloeien uit het wetsvoorstel. Uit het besluit sec vloeien geen extra administratieve lasten voort ten opzichte van de wet.

Onder de Wet inburgering kan jaarlijks een grotere groep met de inburgering starten dan voorheen. De ramingen voor de administratieve lasten zijn in dit stadium echter nog nadrukkelijk gebaseerd op aannames. Dat geldt zowel voor de aantallen inburgeringsplichtigen als de tijd en kosten die gemoeid zijn met de handelingen die onder de administratieve lasten vallen. De schattingen van het aantal inburgeringsplichtigen hebben betrekking op nieuwkomers en oudkomers die zich op verschillende wijzen voorbereiden op het inburgeringsexamen. De administratieve lasten zullen onder dit stelsel verschillen per burger en per groep burgers: inburgeringsplichtigen met een aanbod, inburgeringsplichtigen die worden gehandhaafd zonder aanbod en inburgeringsplichtigen die zich op eigen initiatief voorbereiden op het examen (zelfmelders). In de berekeningen is ervan uitgegaan dat per jaar circa 74.000 inburgeringsplichtigen hun inburgering actief kunnen oppakken.

Voor de berekening van de administratieve lasten voor de burgers zijn de relevante handelingen geïnventariseerd. De daarbij gehanteerde aantallen zijn afhankelijk van handeling in kwestie. De volgende handelingen zijn in de berekening opgenomen:

- het verzamelen van informatie over de inburgeringsplicht door zelfmelders, inclusief de daarvoor benodigde reistijd;
- de intake ten behoeve van de handhaving (met of zonder aanbod), de voorbereiding van de intake en de reistijd;
- het verzamelen van gegevens en de reistijd voor het verkrijgen van een verklaring omtrent lichamelijke of psychische belemmeringen of een verstandelijke handicap ten behoeve van een ontheffing ex art. 5, lid 1 van de wet en art 2.7 van dit besluit;
- de inschrijving bij een onderwijsinstelling en de daarbij behorende reistijd;
- het aanvragen van een lening;
- het aanvragen van een ontheffing in het geval dat de inburgeringsplichtige niet in staat is om het inburgeringsexamen te behalen of een verlenging van handhavingstermijn (ex art. 29, lid 2 van de wet en art 5.4.en 5.5. van het besluit);
- het inschrijven voor het inburgeringsexamen of de korte vrijstellingstoets;
- het aanvragen van een gemaximeerde vergoeding;
- de aflossing van de lening, het aanvragen van een draagkrachtmeting en/of het verzoeken om kwijtschelding van de schuld (ex art 14 van de wet en art 4.9 en art. 4.13, lid 1 van het besluit);
- het indienen van een bezwaarschrift bij de gemeente of de IB-Groep, het bezoeken van de hoorzitting en het in beroep gaan bij de rechter.

Naast geschatte tijdsbesteding ten behoeve van deze handelingen van ca 346.000 uur wordt een bedrag van € 158.000,- aan out-of-pocketkosten voorzien. Bij een gemiddeld uurtarief van € 20,- is dat in totaal ongeveer € 7.078.000. Dit is een vermindering ten opzichte van de kosten in de oude situatie, zoals opgenomen in de memorie van toelichting bij de Wet inburgering; respectievelijk ca 461.000 uur en € 295.000,-, in totaal € 9.515.000,-.

In de eerste jaren zullen de kosten lager liggen omdat een deel van de handelingen, zoals die ten behoeve van vergoedingen, aflossingen, termijnverlenging, examens en bezwaar en beroep, in het begin niet of minder aan de orde zullen zijn. De administratieve lasten voor de burgers hebben deels een tijdelijk karakter. Het deel van de lasten dat betrekking heeft op oudkomers zal na een aantal jaren vervallen, omdat deze groep dan aan de inburgeringsverplichting zal hebben voldaan. Als structurele administratieve lasten blijven uiteindelijk alleen de lasten die betrekking hebben op de nieuwkomers bestaan. De administratieve lasten die met deze groep van ca. 15.500 nieuwkomers per jaar samenhangen bedragen ca. 92.000 uur en ca. € 41.000 aan out-of-pocketkosten. Totaal ongeveer € 1.881.000,-.

De uitgangspunten voor het nieuwe inburgeringsstelsel vloeien voort uit het Hoofdpijnenakkoord. Ze leiden tot de invoering van een inburgeringsplicht voor groepen oudkomers naast de al bestaande inburgeringsplicht voor nieuwkomers en tot een eenduidige resultaatsverplichting: inburgeringsplichtigen moeten slagen voor het inburgeringsexamen. Daarbij staat de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige centraal. De inburgeringsplichtige kan zich zonder inburgeringsvoorziening van de gemeente voorbereiden op het inburgeringsexamen. Om dit te mogelijk te maken worden verschillende faciliteiten in het leven geroepen: leningen en vergoedingen. Daarnaast speelt de gemeente een belangrijke rol waar het gaat om het verifiëren van de inburgeringsplicht, de handhaving van de inburgeringsplicht, het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen aan specifieke categorieën inburgeringsplichtigen en ontheffingen.

De administratieve lasten voor de burger blijven in het nieuwe stelsel beperkt door de wijze waarop het stelsel wordt ingevuld. Omdat er een resultaatsverplichting is kan worden volstaan met een minimum aan procedurele verplichtingen. Daarnaast zijn bij de invulling van het nieuwe stelsel verschillende keuzes gemaakt die leiden tot een lagere administratieve lastendruk voor de burger, zoals:

- de keuze voor een centraal informatiesysteem voor inburgering met een relatie naar de GBA en andere relevante gegevensbestanden, waardoor inburgeringsplichtigen dezelfde gegevens slechts een keer hoeven te verstrekken;
- de keuze voor een apart bestand met potentieel inburgeringsplichtigen, waardoor personen niet ten onrechte als inburgeringsplichtige worden benaderd als uit de beschikbare bestanden al blijkt dat ze niet inburgeringsplichtig kunnen zijn;
- de keuze voor centrale en onderling gerelateerde faciliteiten ten behoeve van leningen en vergoedingen, waardoor inburgeringsplichtigen niet worden belast met onnodige administratieve verplichtingen, zoals de verrekening van de vergoeding met de uitstaande lening en de uitbetaling van de forfaitaire vergoeding;
- de keuze voor geïntegreerde samenloopvoorzieningen reïntegratie-inburgering waar het gaat om het aanbieden van voorzieningen aan uitkeringsgerechtigden, waardoor inburgeringsplichtigen met een dergelijk aanbod één aanspreekpunt hebben.

Bij het inrichten van het nieuwe inburgeringsstelsel zal door de inzet van geautomatiseerde systemen de gegevensverstrekking zoveel mogelijk worden beperkt tot een eenmalige handeling, waardoor de administratieve lasten laag zullen blijven. Per saldo zal de invoering van de Wet inburgering leiden tot een vermindering van de administratieve lastendruk voor burgers, ondanks de verwachting dat het aantal personen dat zal inburgeren zal toenemen van ongeveer 40.000 in de oude situatie naar ongeveer 74.000 in de nieuwe situatie en dat een verplichting voor groepen oudkomers wordt ingevoerd.

19.3 Administratieve lasten voor bedrijven

De administratieve lasten voor het bedrijfsleven die uit de Wet inburgering voortvloeien zullen beperkt zijn. De bedrijven waar het om gaat zijn aanbieders van cursussen met

een keurmerk, aangewezen exameninstellingen en artsen die een verklaring afgeven omtrent lichamdijk of psychische belemmeringen of een verstandelijke handicap. De aanbieders van cursussen dienen gegevens over de cursuskosten die cursisten hebben gemaakt aan te leveren bij de IB-Groep ten behoeve van het verstrekken van leningen en kostengerelateerde vergoedingen. Ook zullen cursusinstellingen gegevens over cursisten dienen te verstrekken aan gemeenten in verband met de door gemeenten aangeboden voorzieningen. De exameninstellingen zullen gegevens verstrekken met betrekking tot de examenresultaten.

De IB-Groep verzorgt binnen het nieuwe inburgeringsstelsel een aantal taken op het terrein van het verstrekken van leningen en vergoedingen en het afnemen van examens. De IB-Groep is echter een zelfstandig bestuursorgaan. Uit dien hoofde vallen de administratieve lasten van dit orgaan buiten het kader van de administratieve lasten voor bedrijven.

In de schatting van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven zijn de volgende handelingen opgenomen:

- het verstrekken van informatie door cursusaanbieders met een keurmerk aan de IB-Groep ten behoeve van het verstrekken van leningen;
- het door artsen opstellen en aan de gemeente verstrekken van een verklaring voor het vaststellen van lichamelijke of psychische belemmeringen of een verstandelijke handicap;
- het verstrekken van de resultaten van het praktijkexamen door aangewezen exameninstellingen aan de IB-Groep;
- het verstrekken van informatie door cursusaanbieders met een keurmerk aan de IB-Groep ten behoeve van het vaststellen van de kostengerelateerde vergoeding;
- het verstrekken van informatie door cursusaanbieders met een keurmerk aan de gemeente ten behoeve van het handhaven van de deelname aan de cursussen.

De aanbesteding van inburgeringscursussen door gemeenten heeft betrekking op onderwijsdiensten. Hiervoor geldt een regime waarbinnen een beperkt aantal partijen kan worden aangeschreven en publicatie vooraf niet verplicht is. Deze aanbestedingsprocedures leiden niet tot administratieve lasten bij de cursusinstellingen.

Naast de genoemde structurele lasten zijn voor de informatieverplichtingen geen eenmalige lasten bij het bedrijfsleven voorzien. De structurele administratieve lasten worden geschat op ca. € 2,7 miljoen per jaar. De eerste jaren zal ook het bedrag voor het bedrijfsleven overigens lager liggen. En ook hier zullen op termijn alleen de lasten ten behoeve van de nieuwkomers overblijven.

Ook ten aanzien van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven dragen de binnen de uitgangspunten van het nieuwe inburgeringsstelsel gemaakte keuzes bij aan het beperkt houden van deze lasten. De invoering van marktwerking is een centraal uitgangspunt van het nieuwe inburgeringsstelsel. Daarbij is gekozen voor een lichte vorm van regulering, die vrijwel geheel wordt overgelaten aan de marktpartijen zelf. Deze marktsituatie leidt tot een vermindering van de administratieve lastendruk, zeker in vergelijking met de Wet inburgering nieuwkomers. In die gevallen waar de cursusaanbieder of de exameninstelling informatie moet verstrekken aan de IB-Groep leiden de keuzes voor een centrale lening- en vergoedingenfaciliteit en een centraal informatiesysteem ertoe dat deze informatieverstrekking kan worden gestandaardiseerd en gestroomlijnd, waardoor de administratieve lasten voor het bedrijfsleven beperkt blijven tot het hoogst noodzakelijke.

De verwachte administratieve lasten in het nieuwe inburgeringsstelsel zijn niet zonder meer vergelijkbaar met de administratieve lasten in de huidige situatie. Dit komt in de eerste plaats omdat bij de Wet inburgering nieuwkomers geen sprake is van marktwerking, maar van gedwongen winkelnering. Daarnaast heeft het huidige oudkomersbeleid geen verplichtend karakter voor burgers en marktpartijen. In beide

gevallen gaat het derhalve niet om administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Omwille van de vergelijkbaarheid is echter toch een indicatieve inschatting van de lasten in de oude situatie gemaakt. Deze resulteert in een bedrag van ongeveer 3 miljoen euro, waarvan 1,7 miljoen voor nieuwkomers en ca 1,3 miljoen voor oudkomers. De lasten zijn met name te wijten aan de (verplichte) afname van toetsen en de verstrekking van informatie aan de gemeenten hierover en aan de verantwoordingsverplichting van de ROC's aan de gemeenten in het kader van de Wet inburgering nieuwkomers.

De administratieve lasten die samenhangen met het aanwijzen van exameninstellingen en het toezicht op deze instellingen zijn in de toelichting bij dit besluit buiten beschouwing gelaten, omdat de aanwijzing en het toezicht in lagere regelgeving worden uitgewerkt. Mogelijk zal dit nog tot aanvullende administratieve lasten leiden, die in de toelichting bij deze lagere regelgeving zullen worden gespecificeerd.